Радянській Україні 40 років!

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За педагогічні кадри

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ і ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

23 ГРУДНЯ 1957 року ПОНЕДІЛОК № 34 (46) Ціна 20 коп.

В. ДІДЕНКО

УКРАЇНІ

Україно моя! З діда-прадіда рідна,
Кров'ю й потом омита священна земля —
Сагайдаки й шаблі, Хмеля слава побідна,
Гонти звага і лють, тільки подиву гідна,
І Устим Кармалюк, що у пана стріля.

Україно моя! Яворова, співуча,
Скромний Пестеля дім у старім Тульчині,
Над ревучим Дніпром світла Канівська
круча
І в народних руках, наче зброя разюча,
Гнів Шевченка живий, перелитий в пісні.

Україно моя! Бунтівнича Вітчизно —
Матюшенка сліди між зажурених трав,
Ворошилова клич у Луганську залізнім
І повстання пеан у сімнадцятім грізнім:
«Чуєш? Сурми заграли, час розплати
настав».

Україно моя! Бойова, полум'яна —
Теплий мак на снігу, де Пархоменко впав,
Зорний спів Чумака, мужнє слово Еллана,
Кожедубова мста, Убийвовк нездоланна
Й далина у цвіту орудійних заграв.

Україно моя! Індустрійна, кохана —
Харківмашу могуть, Дніпрогесу вогні,
І повічні моря, й майбуття осіянне,
І великий народ, що блакитно-багряний
Прапор щастя несе у комунівські дні.

НАЦІОНАЛЬНЕ СВЯТО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Сорок років нашій квітучій республіці!

Сорок років у суспільній історії — це зовсім незначний строк. Але як зросла, зміцніла, розквітла за цей час розкована земля! Сорок років вільного життя під зорею Радянської влади — це свято юності народу, що став на шлях свого оновлення у буремні дні Жовтня. Пройдуть роки, і люди, що житимуть у комуністичному суспільстві, складуть про наш героїчний, неповторний час, про події, безпосередніми учасниками яких були і є ми самі, чарівні легенди-бувальщини. І ніколи в очах вдячних нащадків наша славна бурхлива доба, сповнена боротьби і дерзань, щоденних буднів-подвигів, не втратить чудесного ореолу романтики, якою був позначений весь наш величний і незвичайний шлях.

Справді, крилатий, гордий час! Скільки пройдено доріг за ці сорок років, скільки завершено справ!

Із відсталої колонії царської тюрми народів Україна перетворилася в могутню індустріально-колгоспну Радянську Соціалістичну Державу. Під ясною зорею Жовтня в братньому союзі республік-сестер семимильними кроками йшла Радянська Україна шляхом будівництва соціалізму.

Дніпрельстан і Харківський тракторний, «Азовсталь» і «Запоріжсталь», нові шахти Донбасу і рудники Кривбасу, Каховська ГЕС і канал Північний Донець — Донбас — хіба перелічити всі новобудови?! І все це, що піднесло нашу Республіку до нечуваних висот, здійснено в тісній дружбі з братніми народами. Пліч-о-пліч виходили всі радянські народи на риштовання мирних п'ятирічок. У будівничому гомоні, що не вщухає на безмежних просторах нашої Вітчизни, чуються голоси всіх народів.

Дружба народів — ось животворне джерело наших успіхів і перемог. Мріяв колись Тарас Шевченко про сім'ю велику, вольну, нову — сім'ю збратаних народів. І його мрії про щасливе майбутнє рідної землі збулися. Могутня возз'єднана Радянська Україна, що розкинулася від Сяну до Дону, від лісів братньої Росії і Білорусії до степів Чорномор'я і Приазов'я, держава великого народу з героїчним історичним минулим і ще більш величним майбутнім впевнено виступає на міжнародній арені.

А яким пишним цвітом забуяла національна культура! Театри, кіно, палаци культури, клуби, бібліотеки, філармонії, мистецькі колективи, народна самодіяльність — хіба можна було про все це думати в чорні дні буржуазно-поміщицького лихоліття, коли навіть слово рідне було заборонено 40-мільйонному народові! Скількома талановитими майстрами може пишатися українська радянська література: Тичина і Рильський, Довженко і Кочерга, Остап Вишня і Юрій Яновський, Петро Панч і Олесь Гончар — ціла плеяда митців слова, хороших і різних!

Українська Академія наук, університети, галузеві академії, інститути. Тисячі вчених у науково-дослідних і навчальних закладах успішно розвивають передову радянську науку, гордо несуть перед усім світом її гуманні ідеали.

40-річчя Радянської України — велике національне свято українського народу.

Славні досягнення і перемоги, здобуті Республікою,— яскраве свідчення того, що може зробити вільна праця людини-трудівника, людини-господаря своєї долі.

Наше сьогоднішнє свято — це наснага до нових звитяжних подвигів у будівництві світлого майбутнього людства — комунізму! І ми збудуємо його, бо нас очолює славна Ленінська партія комуністів, бо нам належить це майбутнє!

П. ХРОПКО.

У Міністерстві освіти УРСР

Для дальшого розвантаження учнів загальноосвітніх шкіл Міністерство освіти УРСР відмінило у всіх класах домашні завдання на понеділок та післясвяткові дні і рекомендувало в ці дні такі заняття, які не потребують попередньої домашньої підготовки. В разі необхідності дозволено перебудувати розклад уроків.

СЛАВНОМУ ЮВІЛЕЮ ПРИСВЯЧЕНО

ВЕЛИКОМУ національному святу — 40-річчю Української Радянської Соціалістичної Республіки було присвячено урочисте засідання Вченої ради інституту, яке відбулося 19 грудня. З доповідями виступили: кандидат філософських наук, доцент М. М. Підтиченко, кандидат історичних наук, доцент Г. П. Лещенко, кандидат педагогічних наук, доцент С. А. Літвінов.

* * *

УРОЧИСТІ збори інституту, присвячені 40-річчю встановлення Радянської влади на Україні, відбулися 20 грудня в актовому залі інституту.

На зборах з доповіддю «40-річчя Української Радянської Соціалістичної Республіки» виступив заступник Міністра освіти УРСР О. М. Русько. Урочисті збори закінчилися великим концертом.

* * *

ЗВІТНО-НАУКОВА сесія кафедр інституту, присвячена 40-річчю встановлення Радянської влади на Україні, відбудеться 26 грудня.

ПОДЯКА АГІТАТОРАМ

Під час виборів до народних судів студенти III курсу мовно-літературного факультету (російський відділ) працювали агітаторами на виборчому пункті № 47.

А. Круш, Н. Хоменко, К. Шаповалова, А. Матюша, І. Венералова, Т. Мельникова, Л. Глазиріна, С. Берлін, Н. Скворцова та Я. Дубенко сумлінно виконали свій почесний комсомольський обов'язок, за що виборча комісія оголосила їм подяку.

А. ФРОЛОВ.

Живи й розцвітай, трудова Україно,

★ ★ ★ ★ ★

При єдиній дії пролетарів великоруських і українських вільна Україна МОЖЛИВА, без такої єдності про неї не може бути й мови.

В. І. ЛЕНІН.

Український народ, разом з іншими народами Радянського Союзу як в роки революції і громадянської війни, на всіх етапах соціалістичного будівництва, так і у вогні суворих випробувань Великої Вітчизняної війни виявив мужність, героїзм, доблесть і неперевершену моральну стійкість. Він вписав нову славну сторінку в свою історію, внісши величезний вклад у справу перемоги над фашизмом, продемонструвавши непохитну вірність великим ідеям ленінізму, відданість Комуністичній партії і соціалістичній Батьківщині.

(З постанови ЦК КП України «Про святкування сорокаріччя Української Радянської Соціалістичної Республіки»).

Украина, тебе ворог
Никакой не страшен,—
Реет равный твой меж
равных
Стяг в Союзе нашем!

Янка Купала.

* *

Сравняли рабочие руки
Глухих лихолетий следы,
Выходят Тарасовы внуки
В цветущие счастьем сады.
Одели весенние всходы
Украйну в зеленый наряд,
И красные флаги свободы
Над киевской кручей горят.

А. Сурков.

* *

Украина и Россия —
Судьбы вместе наши.
То единство — наша сила,
Дружба— дружб всех краше.

Н. Тихонов.

ВІД УСЬОГО СЕРЦЯ

ВІДКРИТІ ЗБОРИ ПАРТОРГАНІЗАЦІЇ ІНСТИТУТУ.

Це були не зовсім звичайні збори. Треба було обговорити дуже важливе питання, яке хвилює зараз багатьох людей земної кулі, питання про підсумки Нарад представників комуністичних і робітничих партій у Москві.

2-га година дня. 56 аудиторію заповнюють викладачі, аспіранти, студенти, адміністративно-технічні працівники.

Збори відкриває один з найстаріших викладачів **К. П. Янковський.** Слово для доповіді про підсумки Нарад представників комуністичних і робітничих партій у Москві надається секретарю партійного бюро **О. П. Павелку.**

— В столиці нашої Батьківщини—в Москві,—сказав доповідач,— 14—16 листопада відбулася Нарада представників комуністичних і робітничих партій соціалістичних країн, а з 16 по 19 листопада — Нарада представників комуністичних і робітничих партій, які взяли участь у святкуванні 40-х роковин Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Обмін думками показав єдність поглядів комуністичних і робітничих партій в усіх розглянутих питаннях, в тому числі і в питанні про керівну роль Радянського Союзу в світовому комуністичному русі.

Доповідач далі відзначає, що основним змістом нашої епохи є перехід від капіталізму до соціалізму, початий Великою Жовтневою соціалістичною революцією, вихід соціалізму за рамки однієї країни і створення світової системи соціалізму.

За сорок років соціалізм як суспільна система наочно показав великі переваги перед капіталізмом. Він забезпечив розвиток продуктивних сил, піднесення матеріального і культурного рівня життя трудящих темпами, небаченими і недоступними для капіталізму. Великі успіхи Радянського Союзу в галузі економіки, науки і техніки, результати, досягнуті іншими країнами в соціалістичному будівництві, переконливо показують велику життєвість соціалізму.

Зростаюча і міцніюча світова соціалістична система має ще більший вплив на міжнародну обстановку в інтересах миру, прогресу і свободи народів. У зв'язку з цим значно послаблені позиції імперіалізму. Але агресивні імперіалістичні кола США, проводячи так звану політику «з позиції сили», прагнуть добитися панування над більшістю країн світу і перешкодити поступовому рухові людства до вищого суспільного ладу — соціалізму.

Корінною проблемою світової політики є питання про війну чи мирне співіснування.

Тепер сили миру настільки зросли, що є реальна можливість запобігти війні. Це наочно показав провал агресивних планів імперіалістів у Єгипті. Провалилися також їхні плани, спрямовані на використання контрреволюційних сил для повалення народно-демократичного ладу в Угорщині.

Комуністичні і робітничі партії розглядають боротьбу за мир як своє першорядне завдання. Вони разом з усіма миролюбними силами роблять усе від них залежне, щоб відвернути війну.

Наради відзначили, що в сучасній обстановці особливо великого значення набирає зміцнення єдності і братерського співробітництва соціалістичних держав, комуністичних і робітничих партій усіх країн, згуртування міжнародного робітничого, національно-визвольного і демократичного руху.

Основу взаємовідносин країн світової соціалістичної системи і всіх комуністичних та робітничих партій становлять перевірені життям принципи марксизму-ленінізму, принципи пролетарського інтернаціоналізму.

Наради з задоволенням відзначають, що міжнародний комуністичний рух зріс, витримав багато серйозних випробувань, здобув ряд видатних перемог. Комуністи своїми ділами в світовому масштабі довели трудящим життєвість марксистсько-ленінської теорії і свою здатність не тільки пропагувати, але й перетворювати в життя величні ідеали соціалізму.

Величезне значення Декларації комуністичних партій полягає в тому, що вона становить для марксистсько-ленінських партій справжню програму дій на шляху наближення величної перемоги справи миру, демократії і соціалізму в світовому масштабі.

У зв'язку з підписанням у Москві Декларації і Маніфесту миру у нашій країні розгорнуто широку масово-політичну роботу по роз'ясненню цих важливих документів. До цієї важливої роботи приступила і наша партійна організація.

Закінчуючи доповідь, т. Павелко звернув увагу присутніх на те, що зараз найважливішим обов'язком парторганізації інституту є дальше розгортання роботи по роз'ясненню Декларації і Маніфесту миру серед студентів, професорсько-викладовського складу та адмінтехперсоналу, довести зміст цих документів до свідомості кожного члена нашого колективу, а також ще ширше розгорнути роботу по роз'ясненню цих документів серед населення Києва і області, зокрема на виборчих дільницях, у підшефних організаціях тощо.

— Декларація і Маніфест миру,— сказав у своєму виступі комуніст т. **Реутський,**— являють собою документи великого історичного міжнародного значення. Ось чому ми, комуністи педагогічного інституту, від усього серця приносимо щиру подяку нашому Центральному Комітету за його мудру зовнішню політику, яка направлена на забезпечення миру між народами усього світу.

Комуніст т. **Репухова** підкреслила, що Декларація і Маніфест миру підводять підсумки міжнародному розвиткові соціалізму і накреслюють програму дій для народів всіх інших країн по будівництву соціалізму. Ці документи по своєму значенню можна порівняти з «Маніфестом комуністичної партії», який написали в свій час Маркс і Енгельс.

Від імені присутніх на зборах промовець вітає і схвалює Декларацію, прийняту московською Нарадою представників комуністичних і робітничих партій.

Комуніст т. **Передерій,** який взяв участь в обговоренні доповіді, головну увагу в своєму виступі звернув на посилення боротьби з буржуазною ідеологією, зокрема з ревізіонізмом і догматизмом.

У цій боротьбі зростає роль пропаганди ідей пролетарського інтернаціоналізму, братерської солідарності трудящих усіх країн.

— Я не помилюсь, якщо скажу,— говорить комуніст г. **Слободинська,**— що історія світового робітничого руху не знала подібної широкої асамблеї кращих, передових, найбільш мужніх синів робітничого класу і всіх трудящих. Це була дійсно велична демонстрація солідарності міжнародного пролетаріату.

У рішенні, яке було прийняте на зборах, вказується, що комуністи, а разом з ними і безпартійні викладачі, студенти — весь склад інституту, одностайно схвалюють підсумки московських Нарад представників комуністичних і робітничих партій і ті програмні документи, що були на них прийняті.

В той же час викладачі і студенти інституту запевняють Ленінський Центральний Комітет, що своєю працею вони й надалі будуть збагачувати нашу радянську науку, віддаватимуть всі свої сили на виховання покоління, гідного будувати своє світле майбутнє — комунізм.

Ю. ПОЛУДНЕНКО.

ОГЛЯДАЮЧИСЬ НА ПРОЙДЕНИЙ ШЛЯХ

У ДНІ всенародних торжеств — свята сорокової річниці Великої Жовтневої революції і 40-річчя Радянської влади на Україні — кожен радянський громадянин питає себе: «А з чим я приходжу до цих знаменних дат? Який мій внесок у величний труд нашого народу?»

У мене особисто ці дні співпадають з сорокаріччям педагогічної діяльності. Сорок років тому я вперше відчинила двері класу як учителька початкової школи. І завжди прагнула працювати якнайкраще, зробити якомога більше для виховання молодого радянського покоління.

Сьогодні, оглядаючись на пройдений шлях, я бачу, що ще мало мною зроблено. Хочеться працювати ще більш інтенсивно, віддати все, що в моїх силах, на підготовку молодих педагогічних кадрів для радянської школи, на допомогу вчителям.

У мене багато творчих планів. До 40-річчя Радянської влади на Україні ми, у співавторстві з П. Д. Мисником, написали і здали у видавництво підручник з української літератури для 10 класу.

Найближчий наш задум — підготувати книгу про спільні проблеми викладання української й російської літератури в школах УРСР. Намічаємо також продовжувати вивчення досвіду вчителів-словесників у школах України і брати активну участь у розробці теоретичних питань, пов'язаних з комуністичним вихованням учнівської молоді.

Т. БУГАЙКО,
заслужена вчителька шкіл УРСР, доктор педагогічних наук.

Видатний вчений і педагог

ДІЯЛЬНІСТЬ Олександра Матвійовича Астряба як видатного радянського вченого і педагога — багатогранна, значна і плодотворна. Всі свої сили він спрямовував на поліпшення викладання математики в середній і вищій школі.

Він брав активну участь у складанні перших підручників для радянської школи. Під його керівництвом і за активною участю були організовані перші методичні гуртки вчителів математики для проведення в життя: вимірювання на місцевості, організації учнівських гуртків з математики та ін. Брав активну участь як викладач методики в роботі Українських вищих педагогічних курсів. З 1925 року почав читати лекції в Інституті Народної Освіти, з якого пізніше виділився наш педагогічний інститут. Олександр Матвійович — один з організаторів Українського Науково-дослідного Інституту Педагогіки, де працює з дня його утворення.

Під керівництвом О. М. Астряба працює велика кількість аспірантів як у педагогічному інституті, так і в УНДІПТ. Водночас він керує секцією математики й фізики науково-методичної ради Міністерста освіти УРСР.

В 1943 р. Олександру Матвійовичу присвоєно звання заслуженого діяча науки УРСР. За 47 років науково-педагогічної діяльності О. М. Астряб опублікував понад 75 праць обсягом близько 250 друкованих аркушів.

Перша праця О. М. Астряба «Наглядная геометрия» вийшла в 1909 р.; вона витримала 12 видань, перекладена на українську, німецьку і татарську мови. Арифметичні праці його відзначаються великою різноманітністю і оригінальністю.

О. М. Астряб — член Комуністичної партії Радянського Союзу. Він успішно продовжує наукову і педагогічну діяльність. Комуністична партія і Радянський уряд високо оцінили багаторічну науково-педагогічну діяльність вченого. В 1953 р. Указом Президії Верховної Ради СРСР за бездоганну роботу у вищій школі він був нагороджений орденом Леніна. За видатні заслуги в розвитку методики викладання математики та в зв'язку з 75-річчям з дня народження О. М. Астряб 16 вересня 1954 р. нагороджений Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР.

Зараз видатний вчений збирається йти на заслужений відпочинок.

Всі, хто знає Олександра Матвійовича, бажають йому ще довгих років життя, спокійного відпочинку.

Є. ЧЕНАКАЛ.

в сузір'ї радянських республік-сестер!...

★ ★ ★ ★ ★

НЕВТОМНИЙ ТРУДІВНИК

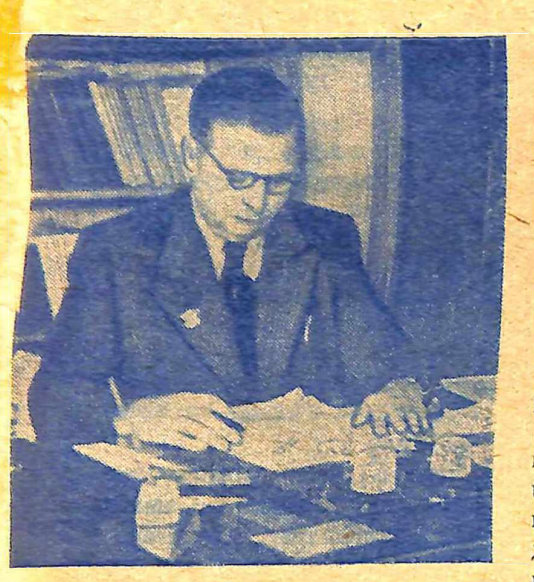

НЕ ТАК ДАВНО випускниця нашого інституту Галина Цибуля написала в редакцію нашої газети «За педагогічні кадри» листа, в якому просить: «Купіть і негайно вишліть мені книгу А. П. Медушевського про синтаксис простого речення. Страшенно жалкую, що вчасно не купила її. А зараз вона мені для підготовки до уроків просто необхідна».

Але знайти в продажу книги Андрія Петровича Медушевського не так просто: вони на полицях книжкових магазинів не залежуються, а швидко перекочовують на полиці вчителів...

І все ж таки книжку Г. Цибулі ми вислали: Андрій Петрович, дізнавшись про прохання нашої випускниці, через день приніс власний екземпляр методрозробки.

Багато листів одержує Андрій Петрович від своїх учнів. Студент-заочник просить висловити свою думку з приводу кількох спірних питань граматики. Випускниця інституту звертається з проханням розв'язати конфлікт між нею і директором школи, який відвідав її урок...

І ніколи Андрій Петрович не залишає поза увагою «найдрібніших» начебто питань чи прохань, усім встигає порадити, допомогти ділом: чи то перечитати автореферат і розділ дисертації та дати свої зауваження, чи допомогти молодому викладачеві скласти робочий план, чи вияснити, чому це на четвертому українському знову поставили по чотири пари?

Андрій Петрович пройшов складний життєвий шлях і знає, якою важливою буває вчасна допомога. Він почав працювати дев'ятнадцятирічним юнаком як чорноробочий, але одночасно наполегливо працював над підвищенням своєї освіти: з 1925 року починає працювати педагогом і знову вчиться сам, в 1938 році закінчує Київський державний педагогічний інститут, у 1941 році — аспірантуру, одночасно викладаючи українську мову в інституті.

В роки Великої Вітчизняної війни Андрій Петрович був на фронті, його бойові заслуги відмічені двома орденами «Червоної Зірки», медалями, подякою Верховного Головнокомандуючого за звільнення Манчжурії у 1945 році.

У Андрія Петровича тридцятирічний педагогічний стаж роботи, з них 15 років він працює викладачем нашого інституту. Нині він кандидат педагогічних наук, автор більше 30 наукових робіт, серед яких важливе місце займають питання методичної і практичної допомоги учителям — викладачам української мови середньої школи.

Це невтомний трудівник. Часто дивуєшся, як може він встигати всюди: мати велике учбове навантаження, керувати аспірантами, керувати групою студентів на практиці, очолювати кафедру і одночасно писати докторську дисертацію, друкувати свої наукові праці, часто виступати на учительських конференціях, виконувати обов'язки голови профбюро факультету і в той же час бути зразковим агітатором в академгрупі. І все це робить Андрій Петрович з душею, з великою любов'ю, сумлінно.

Андрій Петрович Медушевський уміло поєднує вимогливість до себе з принциповістю, щирістю та сердечністю у ставленні до студентів та всіх працівників інституту.

Нам, молодим членам кафедри, аспірантам і студентам є чого повчитися у Андрія Петровича: повчитися майстерності і уміння педагогічної роботи, якій усе своє життя присвятив т. Медушевський.

М. ПЛЮЩ,
Н. МОСКАЛЕНКО.

На світлій дорозі

З ГАЛИЦЬКОГО села, що розкинулось у відрогах Карпат, після закінчення педагогічного училища приїхала в столицю України Маруся Мандзюк. Повна бажання продовжувати далі навчання, вона вступила в наш інститут і швидко влилася у студентський колектив. Марія добре вчиться, з великою комсомольською відповідальністю виконує громадські доручення, допомагає товаришам. Це дівчина-трудівниця.

М. Мандзюк знаходить час для всього: для навчання і для відвідування дефектологічного гуртка, для читання художньої літератури і для рукоділля...

Група щиро вітає Марусю з великим святом — 40-річчям Радянської України і бажає їй всього найкращого!

О. СЕМЕНТИНОВА,
студентка II курсу педагогічного факультету.

Чуйний вихователь

ДМИТРО ФЕДОТОВИЧ Ніколенко — педагог і психолог, який дуже любить свою справу.

Невтомна енергія, безмежна любов до людини, що сполучається з вимогливістю і повагою до неї, уважність і чуйне ставлення до оточуючих — характерні риси Дмитра Федотовича. Не було випадку, щоб він відмовився від якого-небудь доручення або не виконав його у строк, забув про чиєсь прохання.

Д. Ф. Ніколенко з великою увагою ставиться до студентів, до їх запитів, починань. З виключною теплотою і турботою підходить він до кожного, виявляючи при цьому належну принципіальність.

Не рахуючись з часом і здоров'ям, він завжди готовий з'ясувати незрозуміле питання, ще раз продемонструвати роботу приладів з експериментальної психології, допомогти налагодити експеримент, дати пораду, як проводити наукову роботу, допомогти організувати спостереження з питань курсової роботи, написати статтю, дати висновки про дисертацію, виступити з лекцією, доповіддю.

Поряд з плодотворною навчально-педагогічною роботою Дмитро Федотович провадить велику наукову роботу. Він написав і опублікував велику кількість наукових робіт і статей у наукових збірниках, підручниках, газетах і журналах, а також видав ряд брошур, наприклад, «Питання психології радянського вчителя», «Професійна орієнтація учнів і вибір професій» та інші.

Д. Ф. Ніколенко бере активну участь у громадському житті. Він — голова МК, член президії Обкому нашої профспілки, член ЦК спілки працівників освіти України, член Товариства по розповсюдженню політичних і наукових знань.

За свої заслуги в галузі народної освіти Д. Ф. Ніколенко одержав високу оцінку громадськості. Його нагороджено значком «Відмінник народної освіти УРСР», медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.», двома грамотами Міністерства освіти УРСР. Д. Ф. Ніколенко своєю навчально-педагогічною діяльністю, своїми позитивними моральними якостями служить прикладом для нас.

Л. БЕЗОТОСНА.

* * *

Он доріжка в морі пролягла,
Світять в небі зорі мерехтливі,
А мені вчуваються здаля
Вже осінні задніпровські зливи.

І в туманній непривітній млі
Вітер рве з дерев останнє листя,
І в холоднім небі журавлі,
Мов разок добірного намиста.

Та встократ це все мені миліш, —
Навіть цих дерев опале листя,
Бо немає кращої землі,
Ніж ота, що ти на ній родився.

П. ЛИСЮК.

ПІД ЛЕНІНСЬКИМ ПРАПОРОМ

Двадцять п'яте грудня 1957 року — день славного ювілею Української Радянської Соціалістичної Республіки, велике національне свято українського народу.

Сорок років тому робітничий клас України в союзі з найбіднішим селянством під керівництвом Комуністичної партії і її вождя В. І. Леніна здійснив соціалістичну революцію. Український народ пишається тим, що він, перший слідом за російським народом повалив владу капіталістів і поміщиків, встановив диктатуру пролетаріату.

24 (11) грудня 1917 року в Харкові відкрився І-й Всеукраїнський з'їзд Рад, який розглянув питання: а) про поточний момент; б) про організацію влади на Україні; в) про самовизначення України; г) про Донецько-Криворізький басейн; д) про утворення Центрального Виконавчого Комітету Рад України.

Обговорюючи доповідь тов. Артема (Ф. А. Сергєєва) про поточний момент, І-й Всеукраїнський з'їзд Рад записав, що питання про владу, мир, землю і робітничий контроль можна розв'язати лише шляхом повалення імперіалістичної диктатури і встановлення диктатури пролетаріату.

25 (12) грудня І-й з'їзд Рад, виражаючи волю трудящих мас, прийняв історичне рішення про утворення суверенної Української Радянської держави і обрав Центральний Виконавчий Комітет. До його складу було обрано 41 особу, з них 35 — більшовиків, серед яких були Ф. А. Сергєєв (Артем), М. С. Данилевський, Є. Б. Бош, А. В. Іванов та інші.

Центральний Виконавчий Комітет утворив перший Радянський український уряд — Народний Секретаріат.

З'їзд поширив на Україну ленінські декрети про мир, про землю, про робітничий контроль над виробництвом. Обговорюючи питання «про самовизначення України», з'їзд урочисто заявив про встановлення непорушного союзу Радянської України з Радянською Росією.

Борючись проти контрреволюційної буржуазно-націоналістичної політики Центральної ради, яка виступала за відрив України від Росії, сіяла національну ворожнечу, з'їзд записав у своєму рішенні, що він «буде боротися за знищення всяких національних обмежень, всякої національної ворожнечі і зненависті, за Українську робітничо-селянську республіку, засновану на тісній солідарності трудящих мас України, незалежно від їх національної приналежності, з трудящими масами всієї Росії».

На першому своєму засіданні 26 (13) грудня 1917 року ЦВК насхвалив маніфест до робітників, селян і солдатів України, в якому гаряче віталася перемога Великої Жовтневої соціалістичної революції і перехід всієї влади в центрі і на місцях до рук Рад. ЦВК закликав робітників і селян об'єднатися навколо свого уряду та допомогти в будівництві нової Радянської держави. В той же день ЦВК надіслав привітання Раді Народних Комісарів РРФСР на чолі з В. І. Леніним, в якому писав, що молода Радянська влада України вітає зміцнілу Всеросійську Радянську владу.

В своїй відповіді Рада Народних Комісарів писала: «Вітаючи утворення в Харкові дійсно народної Радянської влади на Україні, вбачаючи в цій робітничій і селянській Раді справжній уряд Народної Української республіки, Рада Народних Комісарів обіцяє новому урядові братньої республіки повну і всемірну підтримку в справі боротьби за мир, а також у справі передачі всіх земель, фабрик, заводів і банків трудящому народові України».

Радянський уряд України під керівництвом більшовиків підняв робітників і селянську бідноту на повсюдне встановлення влади Рад на всій території України. 8 лютого (26 січня) 1918 року спільними зусиллями повсталих робітників і солдатів Києва і наступаючих радянських військ контрреволюційна Центральна рада була розбита і вигнана з столиці України, 12 лютого (30 січня) Радянський уряд переїхав з Харкова до Києва.

При Радянській владі здійснилася споконвічна мрія народних мас про возз'єднання всіх українських земель в єдиній Українській державі. Нині Радянська Україна є однією з найбільших держав Європи з населенням понад 42 мільйони чоловік.

Українська Радянська Соціалістична Республіка, як складова і невід'ємна частина СРСР, перетворилася в могутню індустріально-колгоспну державу.

У великій братерській сім'ї народів СРСР український народ під проводом Комуністичної партії успішно йде вперед до комунізму.

Г. ЛЕЩЕНКО,
кандидат історичних наук.

Живи й розцвітай, трудова Україно,

★ ★ ★ ★ ★

ЛИСТ ДРУЗІВ

Нам у вас подобається

Ми, студенти Житомирського педінституту ім. Ів. Франка, приїхали до вас, щоб ознайомитися з життям студентів і постановкою комсомольської роботи.

У вашому інституті краще обладнані кабінети, майстерні. У нас в цьому відношенні набагато гірше.

У роботі нашої комсомольської організації є деякі відмінності, з якими комітетові ЛКСМУ бажано було б ознайомитися. Звичайно, за цей короткий час ми не змогли докладно ознайомитися з роботою комсомольської організації в цілому, але стиль роботи комітету нам подобається. Члени комітету серйозно ставляться до своїх обов'язків і вимогливо відносяться до роботи відповідальних за окремі ділянки.

У своїй короткій замітці ми не ставимо завдання дати аналіз роботи комітету ЛКСМУ, а хочемо тільки висловити своє бажання продовжувати і зміцнювати зв'язки між нашими інститутами. Це допомогло б ліквідувати недоліки, які ще наявні в нашій роботі.

Від щирого серця дякуємо всім членам комітету ЛКСМУ та секретарям факультетських бюро КДПІ ім. О. М. Горького за теплу, гостинну зустріч. У день славного ювілею — 40-річчя Радянської України — палко вітаємо вас з великим святом і бажаємо всім успіхів у навчанні, роботі, особистому житті.

Г. КОЗЮРА,
студентка III курсу фізико-математичного факультету Житомирського педінституту.

ГІДНА ЗМІНА

Складною і відповідальною є справа підготовки педагогічних кадрів, особливо вчителів, які працюватимуть з аномальними дітьми. Подолання наслідків дефекту в учнів спецшкіл вимагає від педагога-дефектолога глибоких знань, любові до праці та педагогічної майстерності. Важливе місце в цій справі має вивчення досвіду роботи кращих учителів спеціальних шкіл.

Багато уваги цьому питанню приділяє викладач кафедри педагогіки кандидат педагогічних наук Микола Дмитрович Ярмаченко, колишній аспірант нашого інституту. Вже з перших років своєї наукової роботи, під час навчання в аспірантурі, Микола Дмитрович виявляє великий інтерес до історії розвитку сурдопедагогіки та шкіл глухонімих.

Він з винятковою наполегливістю та старанністю працює над вивченням літератури з цього питання та інших матеріалів. Немає, мабуть, жодного документа в архіві Міністерства освіти УРСР, який би не побував у його руках!

Буваючи у відрядженні, М. Д. Ярмаченко завжди використовує всі можливості для того, щоб попрацювати в міській бібліотеці, в архіві, вибрати цікавий матеріал тощо.

Проте він не обмежується одним колекціонуванням історичних фактів — молодий науковець глибоко аналізує їх, уточнює. Ним у цьому напрямку вже зроблено чимало.

Микола Дмитрович керує також і роботою наукового студентського гуртка, члени якого часто виступають на наукових конференціях з цікавими доповідями на актуальні теми на-

вчально-виховної роботи у спеціальних школах-інтернатах.

Поряд з науковою роботою т. Ярмаченко систематично проводить виховну роботу з студентами дефектологічного відділу, проводить велику громадську роботу. Комуністи педагогічного факультету обрали його секретарем партійного бюро факультету.

Зараз Микола Дмитрович, повернувшись з наукового відрядження до м. Ленінграда, закінчує свою річну тему, присвячену саме питанню історії розвитку шкіл для глухонімих дітей, вносить додатки, робить корективи.

У день славної ювілейної дати — сорокаріччя Радянської влади на Україні — побажаємо Миколі Дмитровичу Ярмаченку успіхів у його цікавій творчій роботі.

Р. КРАЄВСЬКИЙ,
кандидат педагогічних наук.

ЗВІТУЄ МК

Цими днями відбулися звітно-виборні збори профспілкової організації інституту. З доповіддю виступив голова МК т. Ніколенко Д. Ф. Від ревізійної комісії виступив т. Страхов Б. П. Обрано новий склад профкому. (Голова — Д. Ф. Ніколенко).

Матеріали зборів будуть надруковані в наступному номері нашої газети.

У братній сім'ї

Навчатися в Київ я приїхала з далекого Узбекистану. Про Україну знала небагато. У школі, в 7-му класі, ми вивчали твори Т. Шевченка. І вже значно пізніше я познайомилася з творами таких видатних українських класиків, як І. Франко, Леся Українка, М. Коцюбинський та ін.

Наша республіка разом з усією країною урочисто відзначала 300-річчя возз'єднання України з Росією. В ті пам'ятні дні було багато цікавих передач по радіо, присвячених братній Україні. З захопленням ми слухали і чудові українські пісні, і вірші, і танцювальні мелодії.

В шкільному хорі ми співали «Реве та стогне Дніпр широкий», «Ой, ходила дівчина бережком», а українські танці виконувалися майже на кожному святковому вечорі.

Мені дуже хотілося побувати на Україні, побачити своїми очима всю красу одного з наймальовничіших куточків нашої країни, почути співучу мову, пісні.

Після закінчення школи я подала документи до Київського педагогічного інституту. Минуло небагато часу, і я стала студенткою мовно-літературного факультету КДПІ ім. О. М. Горького. Коли ж дізналася, що на факультеті вводиться музична освіта як обов'язковий предмет, моїй радості не було меж: навчитися грати на одному з музичних інструментів було моєю давньою мрією.

Далеко я від рідного дому, проте не відчуваю себе одинокою. У мене багато подруг, товаришів, знайомих. Я маю можливість постійно чути навколо українську мову. Відвідуючи театри, я познайомилася з творами видатних українських композиторів — Лисенка та Гулака-Артемовського.

Зараз я вже потроху навіть читаю невеличкі книги по-українському. Але хочеться знати мову набагато краще, читати в оригіналі твори класиків української літератури (до цього часу я читала їх тільки в перекладі на російську мову).

Багато цікавого взнала я за півтора року і бачу, що мої уявлення про Україну були дуже незначними.

Попереду ще три роки! Я матиму змогу ближче познайомитися з життям братнього українського народу, з його побутом, працею.

В дні святкування славного ювілею — 40-річчя Української РСР — від усієї душі гаряче вітаю моїх українських друзів з великим святом і бажаю всім великих успіхів у навчанні та праці, щастя в особистому житті.

Е. КІМ,
студентка II курсу мовно-літературного факультету.

На фото: **Ела Кім** в оточенні чехословацьких друзів — студентів нашого інституту.

Фото **М. Шуряка.**

ЗАСЛУЖЕНА ПОШАНА

Досить часто чути, як студенти, аспіранти, випадачі з повагою говорять про Олександра Григоровича — цю високу на зріст, сиву людину, з спокійними привабливими рисами обличчя.

І дійсно, не можна без поваги і любові відноситися до нього. Олександр Григорович заслуговує її як викладач, як вихователь, як скромна, чуйна людина.

Свою педагогічну діяльність він розпочав ще в 1918 році. 14 років працював Олександр Григорович вчителем Городищенської школи. А з 1932 року він працює в педвузах України.

Як в школі, так і в інституті О. Г. Кириченко не припиняв наполегливої роботи над собою, над поглибленням своїх знань. Це відчувається завжди, коли слухаєш лекції Олександра Григоровича.

Але справа не тільки в цікавих, змістовних лекціях. О. Г. Кириченко — принципова людина. Він вимагає грунтовних знань від студентів, чесного і наполегливого ставлення до роботи.

Декому, може, це й не подобається. Але пригадайте, з якою любов'ю і повагою згадуємо ми принципових і суворих шкільних вчителів, як ми вдячні їм від усієї душі за те, що вони були вимогливими до нас!

Чимало вчителів, які були студентами Олександра Григоровича, з любов'ю та подякою згадують свого викладача. І скільки в цих спогадах теплого почуття, скільки світла в очах того, хто розповідає!

Багато часу, сил, любові вкладає О. Г. Кириченко і в роботу з аспірантами. Праця з аспірантами дуже складна. Вона вимагає від викладача різноманітних, всебічних знань, уміння спрямовувати думки аспіранта і його роботу в певному напрямку. Олександр Григорович добре знає специфіку цієї роботи і тому добре керує аспірантами. Крім того, він завжди чуйно ставиться до людини, знає її життя і мрії.

За гаряче серце, за щиру душу хочеться сказати Олександру Григоровичу Кириченку велике спасибі і побажати йому всього найкращого в житті.

Н. НЕЧАЄВА.

З ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ ЗА РУБЕЖЕМ

ДОРОГОЮ ЦІНОЮ

Важко живеться студентам Південної Кореї. Весь час збільшуються суми внесків, які повинні сплачувати юнаки та дівчата за навчання.

Щоб внести плату, деякі студенти змушені продавати свою кров. За відомостями Центрального банку крові Південної Кореї 60 процентів донорів — студенти. Студент Син Дон Джупон з технічного коледжу Ендінфо вмер від того, що продав занадто багато крові.

СПРАВЕДЛИВІ ПРОТЕСТИ

Під час страйку студенти технічного коледжу в м. Бронсік (ФРН) несли по вулицях транспаранти з написами: «Хіба переозброєння важливіше, ніж підготовка інженерів?», «Мільярди для Бундесверу, а що для нас?».

НЕЗВАЖАЮЧИ НА ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

Знову організована національна спілка кубінських студентів. Незважаючи на переслідування реакційного уряду, студентська спілка сповнена рішучості разом з усім народом боротися за елементарні демократичні свободи. Про це заявив у своїй декларації знову обраний президент Національної спілки кубінських студентів Рамон Барела.

в сузір'ї радянських республік-сестер!..

★ ★ ★ ★ ★

Активні комсомольці

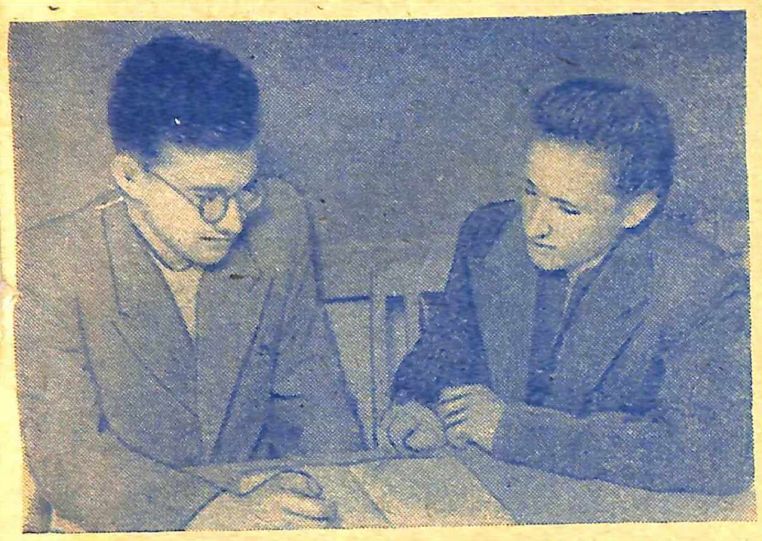

Завжди знайдеться час, щоб підкріпити відмінні успіхи у навчанні активною участю у громадському житті інституту.

Прагнучи гідно зустріти 40-річчя з дня проголошення Радянської влади на Україні, студенти О. Болгар (IV курс фізико-математичного факультету) і В. Шарапа (II курс мовно-літературного факультету) встигають і допомогти своїм товаришам у навчанні, і підготувати художні номери до святкового вечора.

Наш фотокореспондент застав їх за складанням конферансу вечора.

Фото **В. Орловського.**

Перша сесія

Наближається зимова сесія — перша сесія першокурсників. Треба скласти 6 заліків і два екзамени.

Запорукою успішного складання іспитів є зразкова дисципліна і систематичне відвідування лекцій. В групах I курсу відбулися комсомольські збори, на яких постановили: за кожну пропущену лекцію студент повинен відповідати перед комсомольською групою, а за 10 пропущених лекцій без поважних причин група проситиме деканат зняти такому товаришеві стипендію на місяць. Коли студентка М. Пономаренко пропустила два дні без поважних причин, комсомольське бюро суворо попередило її.

Деякі студенти нашого курсу прийшли в інститут після виробництва, і тому не всі дисципліни даються їм легко. Кращі студенти (Д. Шабалова, С. Фатєєва, В. Велівченко та інші) допомагають їм у навчанні. Так, студентові А. Сташкевичу важко дається англійська мова. Щоб він не відставав від товаришів, з цієї дисципліни йому систематично допомагає С. Фатєєва.

Для кращої підготовки до екзаменів у нас проводиться аналіз художніх творів, винесених на екзамени. Студенти старших курсів на комсомольських зборах діляться досвідом підготовки до екзаменів. Наші товариші старанно готуються і до семінарів.

Ми впевнені, що першу в нашому житті сесію складемо успішно.

Г. ТЮТЮННИК,
студент I курсу мовно-літературного факультету.

СКРОМНА, ПРАЦЬОВИТА

ХТО НЕ ЗНАЄ на фізико-математичному факультеті цю, невисоку на зріст, тоненьку, русяву дівчину?! Можливо, не всі знають її прізвище, але в лице пам'ятають майже всі. Це студентка IV-го курсу Тетяна Чуприна.

Сумлінно виконує Таня свої обов'язки студентки: вона намагається взяти якнайбільше для своєї майбутньої професії педагога-математика. Завжди уважна на лекціях, дівчина старанно готується й до практичних занять, використовуючи і свої записи на лекціях, і допоміжну рекомендовану літературу. Не було ще жодного випадку, щоб Таня з'явилася непідготовленою до занять.

Зразком для інших є наша товаришка і в громадській роботі. Вже другий рік виконує вона обов'язки заступника голови факультетського профбюро. Не встигне пролунати дзвінок, як Таня вже поспішає в групи: треба і доручення дати, і перевірити стан справ, і зробити оголошення.

Знаходить вона час і для участі в художній самодіяльності. Їй дорога честь факультету.

Таня брала активну участь у всіх виїздах на допомогу колгоспам. Не знаючи втоми працювала вона. За сумлінну роботу на збиранні кукурудзи в Роздольненському районі Кримської області групу математиків III курсу, в якій працювала Т. Чуприна, правління колгоспу ім. Сталіна нагородило цінним подарунком — баяном.

Любить студентка свою майбутню професію. Їй подобається робота з дітьми. Кожне літо вона працює в піонерських таборах.

Скромна та витримана у своїй поведінці, проста у ставленні до товаришів, вимоглива в роботі до себе і до інших. Таку ми знаємо Таню на протязі трьох з половиною років навчання в інституті.

М. СТЕШЕНКО,
студент IV курсу фізико-математичного факультету.

Благородна, почесна

Майже місяць четвертокурсники проходять практику в середніх школах Київської області.

Двадцять студентів російського відділу перебувають на практиці в м. Білій Церкві. У кожного з них за плечима вже по 6—8 уроків.

А скільки було хвилювань перед першим уроком! Готувалися ми декілька днів, практикувались один з одним, але в останню хвилину здавалося, що все забуте, що нічого не встигнеш за ці 45 хвилин... Тепер все це вже позаду. Такі студенти, як С. Афанасьєва, С. Лук'янчук, В. Завгородня дають зразкові уроки. Вони знаходять час і для додаткових занять з учнями, які невстигають, і для позакласної роботи.

Студентка В. Гольдштейн проходить практику в 5 класі. Вона провела з учнями збір на тему: «Бережи червоний галстук» із застосуванням діафільмів; студентка С. Єгорова провела орггодину, присвячену творчості Аркадія Гайдара. Студенти, які проходять практику в 4-ій школі, організували разом із старшою піонервожатою ряд екскурсій (на швейну та взуттєву фабрики, на телеграф, телефонну станцію).

На практиці, працюючи безпосередньо з дітьми, ми впевнилися, що професія вчителя цікава, благородна, почесна!

А. НАРІЖНА,
Н. БАЛАБАН.

Вечори дружніх, теплих розмов

На комсомольських зборах нашої групи виявилося, що всі товариші бажають більше знати про життя видатних людей — художників, поетів, композиторів, акторів і ін. Було вирішено проводити збори-вечори відпочинку, на яких заслуховувати розповіді товаришів про видатних людей. Ми домовилися, що збиратимемось один раз у два тижні у гуртожитку. Люда Манько пообіцяла на першому вечорі розповісти про видатного радянського актора Василя Івановича Качалова.

Нам не довелося бачити Качалова на сцені. Лише один раз чули ми його сильний голос у фільмі «Путівка в життя». Але в нашій уяві яскраво вирисувався образ цієї талановитої людини, з його барвистим сильним голосом.

І ось, 27 листопада о 8 год. вечора група зібралася в 62 кімнаті. Всі з нетерпінням чекали цікавої розповіді.

І чекання виправдали себе. Л. Манько з захопленням розповідала про життя і творчу діяльність видатного радянського актора В. І. Качалова.

На вечорі була присутня і наша агітатор Є. М. Сульженко. Євгенія Михайлівна розповіла нам, як вона ще студенткою бачила чудову гру Качалова і Кніппер, коли вони гастролювали в Києві. Після спектаклю студенти дружно підхопили великого актора і пронесли його на руках від театру ім. І. Я. Франка до готелю...

Всім присутнім дуже сподобався цей вечір відпочинку.

В наступну середу, 11 грудня, ми познайомилися з життям видатного поета С. Єсеніна, з його чудовою поезією.

Такі вечори розширюють кругозір людини, згуртовують колектив. І їх проведення — надзвичайно цікава і корисна справа.

О. ЛІТВІНОВА,
комсорг 43 групи фізиків.

ЇХ БУЛО ОДИНАДЦЯТЬ

З перших сторінок багатьох газет на нас дивляться прості радянські люди у військовій формі. Це — солдати і офіцери славної Радянської Армії.

Що вони зробили? Чим відзначився, наприклад, оцей, зовсім ще юний, солдат Іван Махалов з-під Воронежа або українець лейтенант Віктор Іващенко, чи грузин Дмитро Маргешвілі?

15 років глибоко під землею пролежав страшний склад — сотні тонн снарядів, бомб, мін, які зарили в землю і замінували фашистські війська, відступаючи під натиском Радянської Армії з Курська. На цьому місці виросли заводи, нові будинки, тут же поруч проходить залізнична колія — Москва — Ростов. І коли стало відомо про цей склад, здавалось, єдиним виходом було: евакуювати район площею у 34 квадратних кілометри з населенням у 10 тисяч чоловік і підірвати склад на місці.

Та молоді патріоти, заради збереження заводів, залізниці, житлових будинків, вирішили піти на смертельний риск: вивезти склад далеко за місто і там знешкодити смертоносну зброю.

Була проведена дуже кропітка, тонка, а головне — дуже небезпечна робота, і мешканці Кіровського району міста Курська змогли спокійно повернутися додому.

«Товариші, дорогі товариші! Небезпека минула, спокійно йдіть додому,— доносяться з репродуктора схвильовані слова голови райвиконкому.

І в ту хвилину, коли проголошувались останні слова, вже кинувся народ до знесилених, щасливих солдатів... І зрозумів Іван Махалов, як під час війни зустрічали радянські люди своїх визволителів».

Про подвиг славних радянських патріотів розповів письменник Аркадій Сахнін у нарисі «Ехо війни», що надрукований в «Комсомольской правде» за 8 грудня 1957 р.

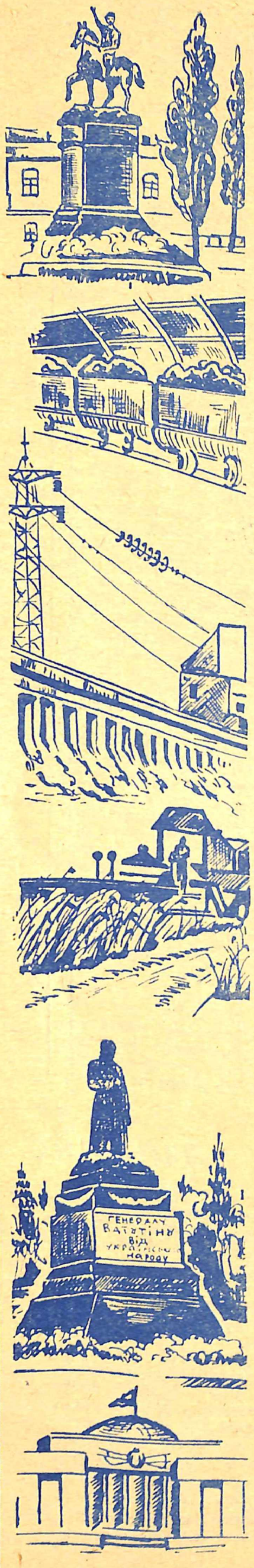

Мал. **О. Мішиної.**

НАРИС

В. ШАРАПА

Материнське щастя

— Кине, побачиш, що кине. Ну, в крайньому випадку перейде на заочний відділ. І то вже таке буде... — дівчина безнадійно махнула рукою.

Подія неабияка. Треба ж кожному сказати щось. І інша починала:

— І чого їм було... ця дитина на першому курсі!

А зовсім тупа в коханні брала ще вище:

— В інституті дитина?! Наче не могли зачекать; женяться, а хіба думають: що, коли і як воно повинно робитися?!

Були такі, що говорили мало, а більше дивилися, як батько себе почуває, мати. Хотіли вгадати їхні думки...

— Якось буде... знали ж, що роблять.

Все померкло під співчутливими поглядами більшості, зовсім зникло від теплих слів душі: «Щасти тобі, Олю!».

I.

А ось і винуватець всього. Преспокійно смокче пальчики (разом з соскою). На диво спокійний. З чорними, як терен, очицями (в батька і матері теж чорні, а на кого схоже — не розумію. Тільки скажу, що дуже вже гарна дитина!). Так от, водить, водить очицями... вірніше, бігає по стінах, книгах, конспектах... потре пухким кулачком. Заплаче, але без сліз (дитині треба плакати). А там дивись — і спить. І так спокійно!

Чи згоден він був (маленький Володя), чи ні, та його залишили в гуртожитку. І добре зробили. Як видно, йому тут сподобалося: все-таки не «колискова» його присипляє, а студентські ліричні пісні, гарячі руки його ніжать. І колись не треба буде прищеплювати йому риси колективізму. «Якщо хочеш знати, так я з 4-х місяців серед колективу»,— не без гордості скаже комусь.

А поки що хай наш «колективіст» поспить!

II.

— Вовеня моє, спить уже. Знаєш, маленький, що ніколи мені... — і гарячий поцілунок робить сон дитини ще міцнішим і спокійнішим. Вийняла ручку з-під ковдри, підгорнула пелюшки, усміхнулась щасливими очима... — Кому б віддала я свою любов, що переповнює гарячі груди, як не тобі, яворе мій?! Матері?..

Мати! Ти, як ніхто, розумієш мене. Чи не ти всією теплотою жіночої ласки колисала мене? Тоді ти все забувала: була лише одна чорноока пташка — Оля. Для мене були чистіші за гірську воду і тепліші за сонце твої затверділі на долонях великі руки з синіми жилками, що зійшли на руках рясними смугами... Ось тобі, мамо, за всі турботи, за теплі материнські слова — моя нагорода (ти ж чекала цього). У тебе — внук!

А коханий?.. Маленьке Вовеня — це плід нашого кохання, росток життя. І хто знає, чиї в в тебе очі, Вовенятко? Мої чи його...

Спохватилась: «Ой, а чайник де поставила?!» — і все знаходить своє місце. Тонкі білі руки перебирають книги, а очі — чорні, великі, трохи запалі, не зводить з чорнявої голівки.

Неміцний сон дитини. Всміхнеться уві сні (хто зна, що йому сниться!), а Оля вже бачить, вже чує серцем матері: спокійно дихає син, чи ні.

— Прокинулось... а я якраз закінчила. От хороше,— витирає руки, що почервоніли від теплої води.— А я тобі пелюшки прополоскала...

Довго говорить щось йому, а він тільки очима кліпає та й годі. Та не весь час же йому кліпати! Тоді плаче. Батько, як завжди, хоче зацікавити музикою.

Грає, грає — дитина дивиться, дивиться (не слухає, а дивиться на пальці), потім як розіллється соловейком!

Вбігають подруги.

— Мале Шастуненя! Йди, йди до мене... — І йде.

А коли проспіваєш йому «а-а-а...» — розкриє беззубий ротик і сміється. І так хвилює душу — тільки б і дивився на цю квітку, що тільки-но розкриває рожеві пелюстки!

Та ні, не моє щастя (а жаль!). А квітка цвіте! Її запашний бутон (ніжне личко з маленькими ямочками на щоках) — закриває перед матір'ю незгоди і прикрості (якими, на жаль, ще багате наше життя студентське).

III.

І не дивно, що Оля раненько (деякі із «спокійних» ще перевертаються на другий бік), біжить у лікарню: хоч і багато няньок, та не догледіли маля.

Не встигла, спізнилась! Ні, не до сина, а на лекцію...

— Ой! Післязавтра заберу!.. — очі блищать, бліде обличчя горить.— Але,— притихла,— в ясла не беруть: завідуюча сердита на інспектора і кричить, не прийму дитину, місць немає. Причому ж дитина?!.

Як видно, не тільки серце маленького Володі не закипає при питанні: «Де бути?». Ні, ще знайшлася матір (якщо її можна так назвати), яка не бачить великих чорних очей дитини, що так і просять: «Тьотю, візьміть в ясла...». Завідуючі!... Ні, тільки не біля дітей таким бути!

— Олю, а ми підемо в партбюро. Допоможуть, я думаю: вони ж знають ваше становище!..

IV.

Перший сніг порошить землю. Вітер палить щоки, але і без того матері тепло: і від того, що маленькі, слабенькі дитячі руки стискають груди, що поруч б'ється ще одне серце, гріє її материнська кров. Їй легко і на серці (Володя знову буде з нею), і нести легко (а кому б важила своя втіха, своє щастя?!). Міцно притиснула і поспішає...

Встигнеш, Олю, встигнеш! Як встигала на перервах годувати сина в яслах, до лекцій відносити, готувати лекції — все встигнеш, сама не зробиш — син росте!

— А от ми вже й дома! Скучно було мені, котику мій, без тебе,— і очі матері світяться, як перші іскристі сніжинки.

Щасливий Володя, що ти, Олю, його мати!

Пам'ятники мужнім героям

28 жовтня (10 листопада) 1917 року на багатолюдному мітингу робітників Арсеналу було прийнято рішення про негайний революційний виступ проти місцевих властей Тимчасового уряду і буржуазно-націоналістичної Центральної ради. На заклик комуністів повстали робітники Арсеналу і разом з робітниками міста та військовими частинами, що приєдналися до них, героїчно боролися за перемогу Великої Жовтневої соціалістичної революції, за встановлення Радянської влади.

На площі, від якої починається вул. Січневого повстання, знаходиться пам'ятник мужнім арсенальцям. На постаменті з червоного граніту стоїть гармата; з неї і пролунав перший постріл по військах контрреволюційної Центральної ради.

На пам'ятнику напис:

«В 5-ю годовщину Октябрьской революции Пленум Киевского Горсовета отмечает особые заслуги перед Пролетарской Революцией Киевского Арсенала, первого завода, выступившего в Киеве с оружием в руках в октябре 1917 года за власть Советов.

Горсовет рабочих и красноармейских депутатов».

В роки Великої Вітчизняної війни, в період тимчасової окупації Києва, фашисти зняли гармату і напис. Зараз пам'ятник повністю реставрований.

Поруч з пам'ятником мужнім арсенальцям знаходиться будинок колишніх казарм понтонного батальйону, який є однією з найважливіших споруд старої Печерської фортеці.

Напередодні революції 1905 року тут розміщувався 5-й понтонний батальйон, що входив у склад III саперної бригади. Солдати цього батальйону брали участь у повстанні саперів 18 листопада 1905 року в Києві.

У 1917 році в цих казармах розміщувався III понтонний батальйон. Революційні солдати батальйону разом з арсенальцями та іншими робітниками міста брали активну участь у збройній боротьбі за владу Рад: у жовтні 1917 року проти білогвардійсько-юнкерських військ буржуазного Тимчасового уряду, а в січні 1918 року — проти контрреволюційної Центральної ради.

А. ДЯЧЕНКО.

Лижний сезон розпочався

В неділю, ясного морозного дня, до гуртожитку на Солом'янці зібралися юнаки і дівчата. Проводитимуться лижні змагання на першість інституту. Спортсмени дружно направляються в Святошино...

Естафетою 4×3000 м розпочинають змагання жінки. Дано старт, і четвірка сильніших спортсменок виходить вперед. Всіх хвилює одне: хто вийде переможцем? Першою йде спортсменка фізико-математичного факультету М. Худояр. Естафету прийняла Г. Коваленко, студентка мовно-літературного факультету. Ось вона швидко виходить вперед і, обганяючи своїх противників, передає естафету О. Нестеренко.

Перше місце серед жінок займає команда мовно-літературного факультету.

Змагання серед чоловіків, що почались естафетою 4×5000 м, проходило в надзвичайно швидкому темпі.

Першим йде молодий спортсмен мовно-літературного факультету С. Мозгов. Відірвавшись від свого суперника — чемпіона інституту В. Науменка — на 100 метрів, він передає естафету В. Галуху. Весь час попереду спортсмени мовно-літературного факультету. Здавалося, що перемога буде за цим факультетом.

Проте на четвертому етапі виявилося, що капітан команди В. Харченко не підготовлений до прийому естафети.

Першою закінчила змагання команда чоловіків фізико-математичного факультету; другою — команда мовно-літературного факультету; третє місце як серед чоловіків, так і серед жінок зайняла команда педфаку.

Треба відзначити добросовісну роботу суддів М. Мелешка та П. Рябоконь. Кафедра фізвиховання винесла їм подяку.

В. ДЕРКАЧ,
М. ЗАПАРА,
студенти мовно-літературного факультету.

Заст. редактора П. ХРОПКО.